

Geschiedenis:

Duitsland wordt geen eenheid

Duitse eenwording: 1815-1871

Het streven naar Duitse eenheid, dat tijdens de Napoleontische oorlogen een grote impuls had gekregen, werd op het Congres van Wenen niet vervuld. Nationalistische en liberale gevoelens bleven echter onderhuids aanwezig onder de Duitse bevolking en kwamen in 1848 heftig tot uitbarsting.

Toen Napoleon definitief verslagen was, kwamen de Europese machthebbers op uitnodiging van de Oostenrijkse minister Von Metternich in 1814 in Wenen bijeen. Bijna een jaar lang vergaderden de hoogste vertegenwoordigers van Rusland, Groot Brittannië, Pruisen, het Habsburgse Rijk en Frankrijk over het nieuwe machtsevenwicht in Europa. De belangen van de vorstenhuizen stonden daarbij voorop.

De aartsconservatieve Von Metternich en zijn Pruisische collega Hardenberg moesten niets hebben van het ontluikende nationalisme en hadden een hekel aan liberalen. In plaats van een verenigd Duitsland werd de Duitse Bond in het leven geroepen, die moest dienen als buffer tussen Frankrijk en Rusland.

De Duitse Bond was een onsamenhangende statenbond van vier stadstaten en 35 vorstendommen. Pruisen en Oostenrijk (het Habsburgse Rijk) gaven de toon aan; zij streden om voorrang in de bond. De Duitse Bond was misschien een kleine stap voorwaarts vergeleken met de periode van voor de overheersing van Napoleon. Toch ging dit de nationalisten lang niet ver genoeg.

In de periode 1815-1848 werden alleen op economisch gebied enige stappen gezet tot verdergaande samenwerking: in 1834 kwam er een tolunie tot stand waar de meeste Duitse vorstendommen zich bij aansloten. De Habsburgse keizer werd geen lid. Onder de bevolking van de Duitstalige gebieden bleef echter een verlangen bestaan naar meer eenheid en meer vrijheden. Toen in Parijs in 1848 een revolutie uitbrak waarbij het volk sociale en politieke hervormingen eiste, sloeg de vonk snel over naar de Duitse Bond.

Artikel: <https://duitslandinstituut.nl/naslagwerk/14/duitsland-wordt-geen-eenheid>